

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ СЛОВО

Виходить із 20 травня 2011 року

№ 20-21 (201) спецвипуск 2023 року

Якісна журналістика може і повинна стати зброєю у боротьбі за незалежність

Багато років поспіль кафедра соціальних комунікацій БДПУ долучається до відзначення Міжнародного дня солідарності журналістів. Свято було проголошено в 1958 році за рішенням IV конгресу Міжнародної організації журналістів. Мета його полягає в тому, щоб вшанувати та підтримати медійників, які ризикують своїм життям та безпекою, виконуючи професійні завдання. Українська журналістика з 2014 року стала ще більш небезпечною, адже медійники змушені інформувати громадськість, розвіювати фейки про події, що відбуваються у світі, в умовах війни.

Викладачі і здобувачі різних спеціальностей університету зібралися 8 вересня, щоб поговорити про ризики, з якими стикаються кореспонденти, репортери та журналісти, коли намагаються передати об'єктивну, правдиву та точну інформацію. Працівники засобів масової інформації адаптуються до нових умов, перекваліфікуються, аби говорити про жахи війни, наслідки авіаударів, життя громад в деокупованих містах. Саме завдяки їм світ спостерігає за подіями в Україні в режимі «прямого ефіру».

Учасники зустрічі вшанува-

ли пам'ять тих, хто заплатив своїм життям, виконуючи професійний обов'язок. Це люди, які розуміючи небезпеку теперішньої ситуації, свідомо їхали на лінію зіткнення, щоб висвітлювати події безпосередньо з місця подій, за що і були вбиті ворожою кулею. Та деякі були вбиті снарядом, знаходячись просто у себе вдома.

Інформацію до заходу готували здобувачі другого курсу в рамках вивчення дисципліни "Журналістський фах (журналістська етика та медіаправо)" Єлизавета Пугач, Юлія Лелека, Анастасія Горбунова. Окремим блоком стало повідомлення Арсенія Мельнікова про журналіста і правозахисника Максима Бутке-

вича, який вже більше року знаходиться в російському полоні, а навесні був засуджений на 13 років ув'язнення в колонії строгого режиму. Студент запросив усіх долучитися до підписання петиції про звільнення відомого не тільки в Україні правозахисника. Наразі центр з координації пошуку та звільнення полонених займається звільненням Максима Буткевича. Його ім'язвучало на кінофестивалях Берлінале та Докудейс, про Максима загадала у своїй промові Олександра Матвійчук, цьогорічна лауреатка Нобелівської премії миру. На запитання "Як забезпечити мир для людей у всьому світі?" Олександра відповіла, що "Міжнародна система миру та безпеки більше не працює. Ми, правозахисники, які багато років використовували право для захисту людей, не маємо жодних правових механізмів, щоб зупинити російські звірства. Тому

багато хто із правозахисників були змушені із зброєю в руках захищати те, в що вони вірять. Як мій друг Максим Буткевич, який зараз у російському полоні. Він та інші українські військовополонені, а також усі затримані цивільні мають бути звільнені".

До присутніх звернулися досвідчені журналісти, стейкхолдери та друзі кафедри — Андрій Чепрасов, Ольга Кайда, цьогорічний випускник Остап Морозов, який воює на передовій. Вони розповіли про можливі складнощі та власний кар'єрний розвиток, важливість певних навичок та умінь. До того ж, звучали слова підтримки для першокурсників. Наш університет відомий своїми сталими традиціями, тому однієї з них є посвята в першокурсники студентів-журналістів, саме в день солідарності журналістів. До присутніх звернулася здобувачка 4

курсу спеціальності Журналістика Вікторія Напрягло, яка привітала їх зі вступом на цю нелегку, але цікаву стежину, дала декілька лайфхаків для полегшення навчання та побажала якнайшвидше повернутися до навчання у фізичних, а не віртуальних стінах Бердянського державного педагогічного університету.

Наостанок кожен охочий міг висловити свої емоції від заходу, адже такі моменти згуртованості є основоположними для підтримання дружньої атмосфери серед членів університетської родини.

Дякуємо кожному, хто належить до медіаспільноти, за боротьбу на інформаційному фронті!

*Альона Приходько,
Вікторія Напрягло*

Новий досвід викладачів кафедри менеджменту та адміністрування гуманітарно-економічного факультету в сфері інклюзивності індустрії гостинності

22 вересня 2023 року науково-педагогічні працівники кафедри менеджменту та адміністрування гуманітарно-економічного факультету доцентки, к.е.н., Катерина Леміш, Олена Токаренко та старша викладачка Вікторія Швачко долучились до вебінару «Гостинність без бар'єрів» ініційованого Державним агентством розвитку туризму (ДАРТ) для представників закладів вищої освіти та представників закладів HoReCa.

Головна тема вебінару – як зробити заклад, який надає послуги в туристичній індустрії, безбар'єрним:

архітектурна доступність та інклюзивні послуги.

Спікер Володимир Висоцький – експерт з архітектурної доступності та інклюзивних соціальних практик – презентував довідник архітектурної доступності та інклюзивності, роз-

роблений за сприяння ДАРТ та Львівського туристичного офісу.

Посібник сформовано на основі чинних державних будівельних норм з інклюзивності та кращих світових практик доступності у туристичній сфері та розкриває такі поняття як:

- Основи безбар'єрності: основні принципи інклюзивності просторів і послуг; ознайомлення з коректною термінологією та способами ефективної взаємодії з людьми з різними видами обмежень і особливостями.
- Готель та ресторан без бар'єрів: навчання архітектурної доступності та надання інклюзивних послуг для забезпечення комфортного перебування усіх гостей.

- Доступність туристичної інфраструктури: розгляд питань, пов'язаних з інклюзивністю та доступністю туристичних об'єктів та сервісів міста Львова, вітчизняних та зарубіжних закладів HoReCa.

Головною метою розвитку сучасної української індустрії гостинності є створення ще більш доступного міста для всіх, незалежно від їхніх можливостей. Це дозво-

лить закладам гостинності отримати адаптивні рішення та пропозиції для забезпечення максимально комфортного та гостинного досвіду для всіх гостей.

*За матеріалами
кафедри менеджменту
та адміністрування
гуманітарно-економічного
факультету*

Правозахисна діяльність як рушій євроінтеграції

Одним з показників демократичного суспільства є дотримання прав людини. У межах співпраці між громадськими організаціями «Світ Толерантності» (Сакартвело) і «Вектор Прав Людини» (Україна) 29 вересня стартувала Школа адвокації для громадських лідерів в Україні та Сакартвело. Проект передбачає 6 основних воркшопів і додаткові активності актуальної тематики: “Мета та вектори правоохоронної роботи”, “Права людини. Міфи і факти”, “Роль неурядового сектору в процесах євроінтеграції”, “Адвокація та способи роботи з нарративами”, “Адвокація в соціальних мережах”, “Мультимедійні засоби в агітації”.

До складу учасників і учасниць Школи після конкурсного відбору увійшла завідувачка кафедри соціальних комунікацій доц. Юлія Мельнікова.

Тему першого відкритого вебінару “Що таке “рашизм”: історія, інструменти, протидія” ґрунтовно розкрила українська правоохоронниця Олександра Романцова, виконавча директорка “Центру Громадянських Свобод”.

გოლერანტობის სამუარო
World of Tolerance

НАШ САЙТ
ДОСТУПНИЙ

ГО «ВЕКТОР ПРАВ ЛЮДИНИ» ПРАГНЕ
ЦИФРОВОЇ ДОСТУПНОСТІ

На вебінарі, який проводився англійською мовою, були виокремлені риси рашизму: порушення прав людини, культ сили і милітаризму, культ особи вождя, самовозвеличення росії через гноблення інших націй, використання мови і культури як інструментів насадження “руського мира”, порушення норм і принципів міжнародного права, створення, фінансування та збройна підтримка незаконних збройних формувань, застосування заборонених методів ведення війни, організація та проведення масових вбивств, створення штучних умов для голоду, регулярні загрози ядерною

зброєю та створення техногенних катастроф. Говорили про символи расизму, про методи розповсюдження і впливу на аудиторію, переглядали тематичні відео, дискутували. Окреслили також і теми для подальшого вивчення.

Наступний захід планується провести 1-го жовтня на тему “Мета та вектори правоохоронної роботи”. Тож, попереду цікавий, корисний і надихаючий проект задля реалізації та захисту основоположних свобод, прав людини.

*Текст і фотоколаж — Арсеній
Мельніков.*

Світло відповідальності — у твоїх руках

Кафедра соціальних комунікацій провела спільну кураторську зустріч 5 жовтня 2023 р., присвячену Дню відповідальності людини, який відзначається 19 жовтня. Актуальна та важлива для нашого розвитку та зростання як особистості тема “Відповідальність людини, відповідальність журналіста” зібрала для обговорення здобувачів денного і заочного відділення, викладачів кафедри та гостей.

Завідувачка кафедри доц. Юлія Мельнікова запросила на зустріч стейкхолдера спеціальності Олександра Пилипенка, бердянського журналіста-розслідувача, журналіста ГО “Локатор медіа”, амбасадора Фонду родини Богдана Гаврилишина. Він розповів про діяльність Фонду, вагому підтримку бердянців, які перебували в окупації від перших днів повномасштабного вторгнення російських військ на територію України.

Зустріч-рефлексія дала змогу подискутувати на тему відповідальності, обговорити мету відносно нового свята — Дня відповідальності людини, яке відзначається в Україні з 2021 року, запропонувати ідеї щодо популяризації цього дня. Від публікацій, дописів у соціальних мережах, репортажів до “перформансів безвідповідальності”.

Згадали про те, що Бердянський державний

педагогічний університет був одним із перших закладів освіти, що долучився до святкування цього дня. Публікації про проведення заходів можна прочитати за посиланнями:

- <https://us.bdpu.org.ua/zminiuiemo-svit-na-krashche.html> – Змінюємо світ на краще
- <https://us.bdpu.org.ua/vidpovidal-nist-pochynaiet-sia-z-kozhnoho-z-nas.html> – Відповідальність починається з кожного з нас!
- <https://us.bdpu.org.ua/kozhden-den-tse-den-vidpovidal-nykh-diy.html> – Кожен день – це день відповідальних дій
- <https://us.bdpu.org.ua/rozpochato-tsykl-zakhodiv-dodnia-prav-liudyny.html> – Розпочато цикл заходів до Дня прав людини
- <https://us.bdpu.org.ua/deklaratsiia-vidpovidalnosti-liudyny-korotkyy-vyklad.html> –

Декларація Відповідальності Людини (короткий виклад)

Обговорили різні аспекти відповідальності: від особистої, за самих себе, спільної — за наше суспільство та колективної відповідальності. І, враховуючи нашу спеціальність, не могли обійти увагою аспект журналістської відповідальності, особливо в умовах війни.

Нехай День відповідальності людини стане поштовхом для всіх нас бути більш відповідальними і діяти з усвідомленням себе, як частини соціуму. Нехай кожен із нас знайде в собі силу бути відповідальними громадянами цього світу. Разом ми здатні змінювати його на краще!

Арсеній Мельніков, здобувач освіти 4ж

Ментальне здоров'я – це загальне право людини

10 жовтня щороку світ відзначає Всесвітній день ментального здоров'я для того, щоб привернути увагу до проблем, які стосуються психологічного благополуччя, і мобілізувати зусилля для підтримки цього важливого аспекту нашого життя. У 2023 році цей день має особливий сенс, оскільки наша країна стикається з викликами та непевністю через повномасштабну війну. Тому цього річна тематика дня ментального здоров'я "Ментальне здоров'я – це загальне право людини" набуває надзвичайного значення в цей час.

Ментальне здоров'я – це право, яке належить кожній людині, незалежно від її становища та місця проживання. Це право включає в себе захист від ризиків, які можуть загрожувати нашому ментальному здоров'ю, доступ до якісної допомоги, а також можливість бути частиною суспільства, зберігаючи свою свободу і незалежність.

Добре ментальне здоров'я є основою нашого загального фізичного і психологічного благополуччя. Воно впливає на наше

самопочуття, спосіб спілкування з іншими та вміння справлятися з життєвими викликами. Однак, не зважаючи на важливість ментального здоров'я, статистика шокує: кожна восьма людина у світі має проблеми з ментальним здоров'ям.

Проведення Всесвітнього дня ментального здоров'я є одним із способів подолати стрес та симптоми, пов'язані із психічними проблемами. У цей складний період повномасштабної війни, наша університетська спільнота має звернути увагу на стан свого ментального здоров'я та бути підтримкою одне для одного.

Ментальне здоров'я – це не менш важливий аспект нашого життя, ніж фізичне, тому піклування про себе та дбайливе ставлення один до одного надзвичайно важливе у часи найважчих випробовувань для нашого університету, нашої громади та нашої країни. Давайте працювати разом над тим, щоб підвищувати обізнаність про ментальне здоров'я, підтримувати одне одного і надавати допомогу тим, хто її потребує. Ментальне здоров'я – це загальне право людини, і ми маємо боротися за його збереження в будь-який час.

Наталія Цибуляк

Про складне простими словами

Минулого тижня відбулася неймовірно цікава та пізнавальна гостьова лекція психолога Tatohub. Бердянськ Артема Полуляхова на тему «Сексуальне виховання та вплив гендерних стереотипів на інтимне життя партнерів» для здобувачів вищої освіти 41 групи спеціальності 013

Початкова освіта та 32 групи спеціальності 053 Психологія факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв.

Тема лекції, яка вивчається в контексті дисциплін «Гендерна психологія» і «Гендерна педагогіка», вкрай важлива, оскільки сексуальність

– це широке коло питань, що цікавлять дитину на етапах дорослішання. Це питання, в яких дитина має бути обізнаною, і на які дорослі будуть готові давати компетентні та своєчасні адекватні вікові дитини відповіді.

Здобувачка вищої освіти Марина Руденко поділилася

своїми враженнями: «Завдяки нашим викладачам ми мали чудову можливість відвідати лекцію, спікером якої був Артем Сергійович. Ми відкрили для себе багато корисного та отримали незабутній досвід, що дає змогу систематизувати наші знання про сексуальне виховання. Впевнені, що зможемо використовувати цей досвід у професійній діяльності, конструктивно будувати спілкування з молодшими школярами на такі складні теми. Також, важливим аспектом нашої зустрічі було лаконічне та цікаве представлення інформації. Спікер вдало та доступно розкрив тему, створив особливу атмосферу

відкритості, де кожен мав змогу отримати вичерпні відповіді на свої питання. Лекція дала нам можливість поглибити розуміння сексуального виховання, проаналізувати сучасні підходи до нього, а також окреслити шляхи подолання гендерних стереотипів».

Щиро дякуємо Артемові

Сергійовичу за відкритість та плідну співпрацю, відповідальний та творчий підхід до своєї справи, а також за талант говорити про складне простими словами.

За матеріалами кафедри психології

Участь у Всеукраїнському Форумі Психічної Інклюзії

9-10 жовтня 2023 року доцентки кафедри прикладної психології та логопедії Наталя Цибуляк та Ганна Лопатіна представляли Бердянський державний педагогічний університет на Всеукраїнському Форумі Психічної Інклюзії. Цей захід об'єднав широке коло зацікавлених осіб щодо надзвичайно актуальної для українського суспільства проблеми підтримки осіб з порушеннями ментального здоров'я та розвитку інклюзивної освіти в Україні. На форумі увага була приділена різним аспектам психічної інклюзії, таким як зайнятість, підтримане проживання, самореалізація та взаємодія з суспільством для різних категорій осіб з особливими потребами.

Насичена програма заходу, інноваційний формат проведення і різноманітний досвід учасників підкреслили важливість і актуальність підійнятих питань

на різних рівнях та серед широкого кола зацікавлених осіб для розбудови інклюзивного суспільства. Для нашого переміщеного університету цей

захід став нагодою поділитися з присутніми науковцями і практиками з усіх куточків України досягненнями. Зокрема, мали нагоду комунікувати про початок реалізації Бердянським державним педагогічним університетом наукового проєкту «Дизайн інклюзивного освітнього середовища закладу вищої освіти» під керівництвом професорки Оль-

ги Гуренко (реєстраційний номер НДР 2022.01/0010 конкурсу «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди» Національного фонду досліджень України).

Форум не лише сприяв обміну досвідом та кращими практиками, а й надихнув нашу команду на нові ідеї у роботі над проблематикою інклюзії та

ментального здоров'я у вищій освіті, підтверджуючи готовність нашого університету бути на передовій сучасних педагогічних практик, навіть працюючи в форматі «університету без стін».

Наталія Цибуляк та Ганна Лопатіна

Наш викладач на міжнародному науковому евенті, присвяченому правам корінних народів світу

11 жовтня 2023 року доцент кафедри правознавства Бердянського державного педагогічного університету Мирошніченко Володимир Олександрович взяв участь у міжнародному науковому евенті – дискусії за круглим столом «Права корінних народів та міжнародне інвестиційне право». Захід відбувався на базі Гентського університету (UGent) (Бельгія) у змішаному форматі – офлайн та онлайн.

Під час засідання круглого столу розглядалися основні положення Декларації Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів; Конвенції про корінні народи і народи, що ведуть племінний спосіб життя в незалежних країнах (Конвенція МОП №169); Міжамериканської декларації про права корінних народів (AG/RES 1022 (XIX-0/89)).

Учасники заходу дійшли спільної думки, що в Європі

Indigenous Peoples' Rights and International Investment Law

11 October 2023, 17h00-19h00 CET (online)

корінним населенням можна вважати: кельтські народи Британських островів, Бретані у Франції та Галісії в Іспанії; баскські народи Франції, Португалії та Іспанії; саами або лаппи Норвегії, Швеції, Фінляндії та кримські татари, караїми, кримчаки в Україні.

Велику увагу під час евенту було приділено сучасній ситуації з корінними народами Америки: черокі, арапахота шайєнни в США, яномама у Венесуелі, ашанінка, каяпо в Бразилії, кечуа та хіваро в Перу.

Також під час дискусії було всебічно висвітлено питання утисків корінних народів, намагання навер-

нути місцеве населення до домінуючих культурних норм титульних націй і пригнічення культури та історії корінних народів. Першим кроком до вирішення цієї ситуації було оголошено – зміни у законодавстві держав, де проживають корінні народи, створення реальних правових механізмів для досягнення юридичної справедливості. Другим – можливість надходження міжнародних інвестицій територіям, де компактно проживають корінні народи.

За матеріалами гуманітарно-економічного факультету

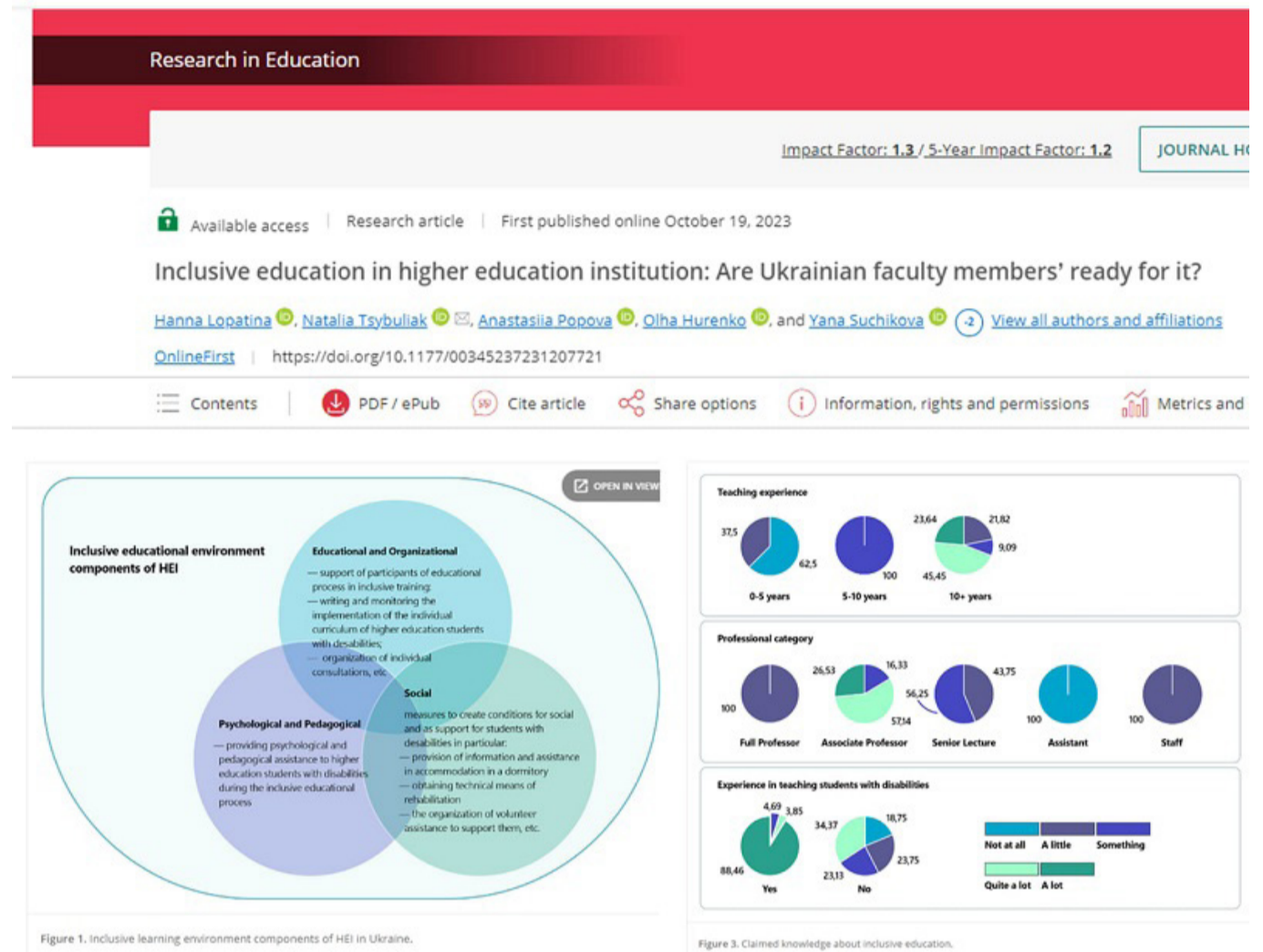
Інклюзивна освіта в університетах: чи готові до цього українські викладачі? Науковий хайлайт

Якісна вища освіта передбачає доступність її для всіх здобувачів, у тому числі з особливими освітніми потребами. Тому впровадження інклюзивної освіти є певним показником якості сучасного університету. Та чи готові ми до цього?

У нещодавній статті «[Inclusive education in higher education institution: Are Ukrainian faculty members' ready for it?](#)»*, опублікованій в *Research in Education* за авторством науковців Бердянського державного педагогічного університету Ганни Лопатіної, Наталі Цибуляк, Анастасії Попової, Ольги Гуренко та Яни Сичікової, представлено пілотне дослідження, яке було проведене ще до початку війни.

Зараз це питання трохи затьмарене реаліями війни, та чи стало воно менш актуальним? Ні, навпаки. Сьогодні до вразливих груп населення додалися зовсім нові: мігранти, внутрішні переселенці, особи, які зазнали втрати і травми та інші.

Дослідження має на меті зрозуміти бажання та готовність викладачів працювати відповідно до інклюзивних освітніх практик. Опитавши 186 викладачів різного віку, досвіду викладання та професійної підготовки, дослідники розкривають деякі тривожні реалії. Значна увага залишається на здобувачах з нормативним розвитком, при цьому незначний наголос приділяється вирішенню унікальних проблем студентів з особливими освітніми потребами. Незважаю-

чи на те, що викладачі продемонстрували прагнення прийняти інклюзивну освітню практику, існують неоднакові знання щодо законодавчих норм, елементів інклюзивного навчання та загальних проблем у застосуванні інклюзивного підходу.

Хоча результати свідчать про прогалини, вони також вказують на необхідність структурованого навчання викладачів. Як підсумовують дослідники, існує нагальна потреба в постійному навчанні викладачів і чіткій інституційній політиці. Це не тільки гарантує, що всі категорії здобувачів отримують якісну освіту, але й посилює роль закладів вищої освіти у просуванні соціальної справедливості, дотриманні правових норм і стимулюванні людського розвитку.

У статті наголошується

на трансформаційній силі викладачів у формуванні ландшафту інклюзивної освіти. Відповідальність лежить не лише на окремих викладачах, а й на університеті загалом, зокрема у питаннях формування політик, стратегій, підтримки та навчання своїх викладачів для більш інклюзивного майбутнього. Дослідження є заклик до дії, підкреслюючи, що успішна реалізація інклюзивної освіти переплітається з готовністю викладачів та інституційною підтримкою.

Ця стаття слугує потужним нагадуванням про трансформаційний потенціал інклюзивної освіти, життєво важливу роль викладачів і колективну відповідальність закладів вищої освіти у забезпеченні якості та справедливості освіти для всіх.

Розуміння нашої готовності до розбудови інклюзивного освітнього середовища є відправною точкою, яка може сприяти адаптації закладів вищої освіти України до нової реальності.

Важливо усвідомлювати, що інклюзивність – це не лише питання доступності освіти для осіб з особливими освітніми потребами, але й створення оточення, де кожен учасник освітнього процесу відчуває себе цінним та активно включеним у спільноту.

Завдяки підтримці Національного фонду досліджень

України в нашому університеті реалізується проєкт «Дизайн інклюзивного освітнього середовища» (керівник – Ольга Гуренко, виконавці – Ганна Лопатіна, Наталя Цибуляк, Анастасія Попова, Євгенія Линдіна, Ганна Мицик). Незабаром буде проведено більш масштабне опитування, метою якого є вивчення реального стану інклюзивної освіти та визначення ключових викликів та стратегій для її подальшого розвитку та розбудови інклюзивного середовища закладів вищої освіти.

Ну а зараз пропонуємо вам ознайомитися зі статтею і тро-

хи порефлексувати над питанням «Чи готові ми до розбудови інклюзивного освітнього середовища?»

Стаття доступна за посиланням:

[* Lopatina, H., Tsybuliak, N., Popova, A., Hurenko, O., & Suchikova, Y. \(2023\). Inclusive education in higher education institution: Are Ukrainian faculty members' ready for it? Research in Education, 0\(0\).](#)

За матеріалами наукового відділу

Інклюзія в академічному діалозі: продуктивна зустріч

У Бердянському державному педагогічному університеті в 2023-2024 р.р. в рамках конкурсу «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди» Національного фонду досліджень України реалізується наукове дослідження і розробка «Дизайн інклюзивного освітнього середовища закладу вищої освіти» 2022.01/0010 (керівник проєкту – Ольга Гуренко; учасники проєкту – Ганна Лопатіна, Наталя Цибуляк, Анастасія Попова, Євгенія Линдіна, Ганна Мицик, Сергій Ковачов, Людмила Лисенко, Тетяна Нечай). 25 жовтня ц.р. представники наукового колективу Бердянського державного педагогічного університету, які реалізують проєкт наукового дослідження і розробки «Дизайн інклюзивного освітнього середовища закладу вищої освіти» відвідали Відкритий

міжнародний університет розвитку людини «Україна» в м. Київ.

Делегація БДПУ на чолі з першим проректором, професором Ольгою Гуренко, деканом ФДССО, доцентом Євгенією Линдіною, доцентом кафедри прикладної психології та логопедії Ганною Лопатіною, спілкувалася з колегами, обмінялася досвідом про кращі практики організації та забезпечення інклюзивного освітнього середовища українських закладів вищої освіти.

Ця зустріч стала ключовим моментом у реалізації згаданого наукового проєкту, адже ділитися досвідом та співпрацювати з колегами з інших закладів вищої освіти – завжди цінно, корисно і плідно.

Дякуємо нашим вчешнім за їхній вклад у розвиток інклюзивної освіти в Україні та бажаємо подальших успіхів у реалізації даного проєкту!

За матеріалами наукового відділу БДПУ

Толерантність – шлях до згоди

З нагоди Міжнародного дня толерантності, який щорічно відзначається в усьому світі 16 листопада, на факультеті психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету кандидаткою психологічних наук, доценткою кафедри психології Ольгою Фроловою було проведено інформаційну онлайн сесію «Дискримінація в Україні».

На початку заходу спікерка наголосила на особливій актуальності зазначеної проблематики, на важливості толерантної взаємодії учасників освітнього процесу. Толерантність є однією з ключових якостей особистості педагога та психолога, оскільки проявляється в повазі до людської індивідуальності, визнанні основоположних прав і свобод людини та громадянина, прийнятті та правильному розумінні різноманіття культур

та форм самовираження. Принципи рівності та недискримінації закріплені в міжнародному та національному законодавстві, згідно з якими всі люди є вільні й рівні у своїх правах та почутті гідності.

Під час проведення інформаційної сесії учасники мали можливість висловити своє розуміння поняття «толерантність» та з'ясувати, які риси притаманні толерантній особистості, розглянути питання про стосунки «більшість-меншість», здійснити детальний аналіз конструкту «дискримінація», і за якими ознаками та в яких сферах представники рівних соціальних груп можуть бути дискриміновані в

Україні, разом визначити способи протидії дискримінації. Окрім того, викладачка детально висвітлила правове становище різних дискримінованих груп та розкрила проблеми, з якими можуть зіштовхнутися представники будь-яких соціальних груп та спільнот у повсякденному житті в Україні.

Крім того, усі учасники були забезпечені інформаційними матеріалами, мали змогу поставити спікерці запитання й отримати вичерпні відповіді.

За матеріалами факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Відлуння війни у короткометражці

У рамках освітньої компоненти «Документалістика» 18 листопада відбулась цікава подія. Поділитися ексклюзивним досвідом зйомок короткометражного фільму завітали випускниці Бердянської спеціалізованої школи №16 Дерія Оздемір та Катрін-Деніз Натха.

До повномасштабного вторгнення обидві жили в Бердянську, а навесні 2022 року виїхали з рідного міста за кордон, встигли відчути на собі, що таке жити в

окупації та виїжджати з особливо небезпечних територій. І хоча їх відділяють одне від одної тисячі кілометрів, дівчата продовжують дружити, плідно спілкуватися та творити.

Дівчата відзняли свій перший короткий метр «Ехо Війни», який увійшов до програми офлайн-переглядів всеукраїнського кінофестивалю «Cinemoteen». Стрічка описує важку та актуальну проблему — посттравматичний стресовий

розлад. Ідея десятихвилинного фільму полягала в ознайомленні аудиторії з основними проявами, симптомами і наслідками ПТСР, його впливом на життя українського підлітка. Їх фільм покликаний звернути увагу людей на себе, почути свій внутрішній голос, звернутися за потреби по

допомогу.

Гості кафедри соціальних комунікацій описали етапи створення короткометражки від ідеї до постпродакшену: пошук команди, планування, сценарій, зйомки і обладнання, монтаж. Особливу увагу спікерки приділили порадам щодо пошуку

можливостей, заповнення заявок на різноманітні фестивалі, написанню резюме. Дякуємо Катрин і Дерії за цікаву, продуктивну, мотивуючу зустріч і бажаємо нових перемог!

Арсеній Мельніков

«(Не) дрібниці в стосунках»

21 листопада 2023 р. в межах щорічної Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» на факультеті психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету проведено тренінг «(Не) дрібниці в стосунках». Метою заходу було висвітлити та проаналізувати питання, що стосуються загального розуміння особливостей проблеми домашнього насильства, зокрема, психологічного насильства та розбір практичних кейсів про те, як запобігати психологічному насильству, та як діяти у стосунках, в яких воно вже відбувається (як у ролі постраждалої людини, так і в ролі кривдника/-ниці та свідка).

Під час заходу здобувачі вищої освіти спеціальностей 013 Початкова освіта та 053 Психологія активно долучалися до діалогу, висловлювали свої думки та переживання, розбирали такі поняття як «аб'юз», «аутинг», «газлайтинг», «віктимблеймінг», «мобінг», «сталкінг» та шукали шляхи їх вирішення. Учасники тренінгу

перевіряли свій емоційний та фізичний стан, проходили анкетування щодо обізнаності з теми. Виконували різні вправи, детально попрацювали з такою, як «Я-повідомлення», що дозволило усвідомити, наскільки важливою є навичка правильно висловлювати власну думку. Аналізуючи різні життєві ситуації, кожен присутній міг поділитися власним досвідом, і це дало змогу зрозуміти, що тема «(НЕ)дрібниці у стосунках» є актуальною та необхідною.

Тренінг було підготовлено ГО «Південно-східна українська асоціація практичних психологів та арттерапевтів» у межах співпраці UNFPA та ГО «Інноваційні соціальні

рішення» за підтримки уряду Великої Британії. Думки, погляди та рекомендації, викладені у цьому заході, належать авторам(-кам) і не обов'язково відображають офіційну політику чи позицію UNFPA, ГО «Інноваційні соціальні рішення» або уряду Великої Британії.

За матеріалами факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Життя під час війни: Сторінки Нового Початку

З тих пір, як мені довелося покинути рідний дім через окупацію, я ставила собі запитання: «як жити далі?», «як почати будувати нове життя в чужому місті, де в мене нікого та нічого немає».

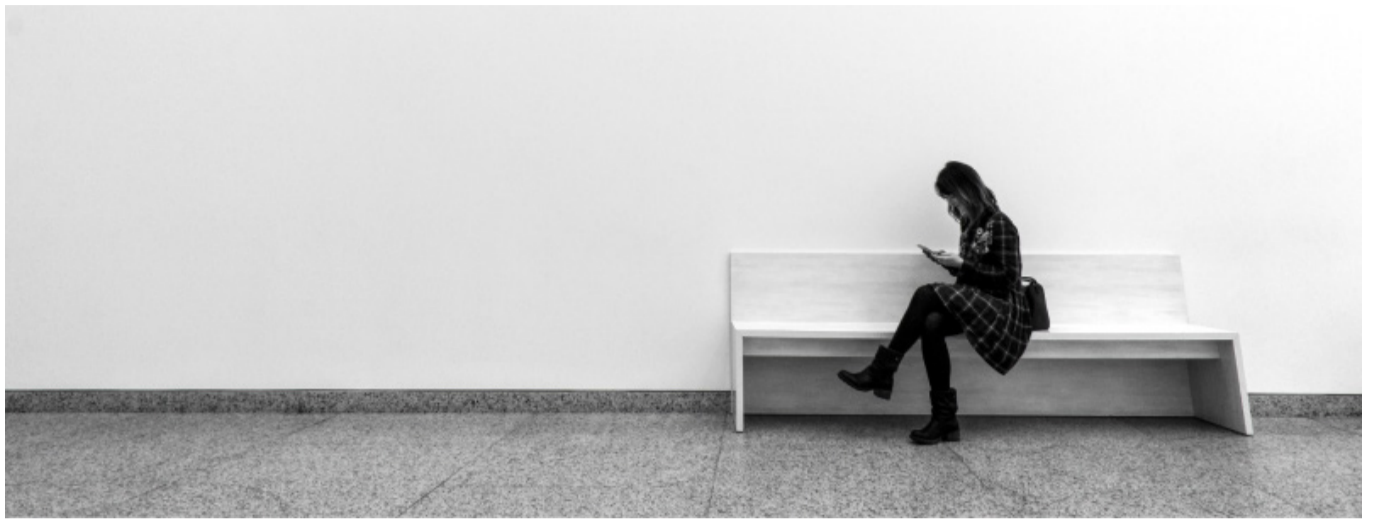
Після безлічі втрат та болю, здавалося, що надія на щасливе майбутнє загублена. Але, нарешті, я зрозуміла – наше життя лише в наших руках, і не треба падати духом, а потрібно будувати нове життя.

Перший крок – це прийняття своєї нової реальності. Минаєш через вогонь та бурю війни, і тепер важливо зрозуміти, що все пережите – тепер частина минулого, і треба будувати нове майбутнє. Свідомість того, що ти вижив і готовий перейти до нового етапу, – це той ключ, який відкриває двері до можливостей.

Далі, це час для самовідкриття. Я занурилася в різноманітні хобі та заняття, які раніше відкладала. Виявляється, читання книг, малювання або

Щороку 1 грудня у світі відзначають День боротьби зі СНІДом та порозуміння з ВІЛ-інфікованими, який уперше відзначався у 1988 році за ініціативою Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Сьогодні масштаби поширення вірусу імунодефіциту людини набули глобального характеру і постають реальною загрозою соціально-економічному розвит-

навіть просто прогулянки на свіжому повітрі можуть бути терапією для душі, роблячи кожен день особливим. Тому ніколи не варто відкладати все на потім, адже ми живемо всього лише одне життя.

Забуті мрії та цілі теж знову стали актуальними. Замість того, щоб дивитися на світ крізь призму темного минулого, звернула увагу на те, що може бути досягнутим у майбутньому. Вивчення нових професій та самопізнання – це те, що розширює мої горизонти та надає новий сенс життю.

Ще однією неймовірною опорою стала підтримка рідних. Спільне ділення досвіду та почуття, підтримка у важкі момен-

ти – це надзвичайно важливо при будь-якому переході до нового етапу життя.

Отже, початок нового життя – це виклик, але також і можливість. Світло свічки може розсіяти найтемніші куточки, і ви можете відкрити нову главу – повну можливостей, надії та гідності.

Важливо не забувати, завдяки кому ми живемо. Треба не забувати про наших військових і допомагати їм будувати наше щасливе та мирне майбутнє.

Яна Курган,

здобувачка вищої освіти спеціальності 061 Журналістика

#Стоп СНІДу!

1 ГРУДНЯ
ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ
БОРотьБИ ЗІ СНІДОМ!

ку більшості країн світу. Україна є однією з найбільш постраждалих держав від епідемії ВІЛ/СНІДу. Головна мета цього дня – звернути увагу суспільства на проблеми соціальної терпимості та розширення обміну інформацією щодо ВІЛ/СНІДу, підвищити обізнаність людей про ВІЛ-інфекцію/СНІД.

Так, у День боротьби зі СНІДом викладачами кафедри початкової освіти факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв Бердянського державного педагогічного університету було зініційовано проведення

гостьової лекції «Захисти себе від СНІДу» з запрошенням Олени Зубової, досвідченої медичної працівниці Криворізької міської лікарні №16. Фахівчиня поділилася зі здобувачами вищої освіти важливою інформацією про ВІЛ/СНІД, його симптоми, діагностику, лікування, профілактику та безпечну поведінку.

Висловлюємо слова вдячності пані Олені за цікаву та пізнавальну інформацію, а також за її щоденну кропітку роботу в боротьбі з ВІЛ/СНІДом.

Всесвітній день боротьби зі

СНІДом служить нагадуванням про необхідність зупинити поширення епідемії ВІЛ/СНІДу та виховати толерантне ставлення до ВІЛ-позитивних людей у суспільстві. Ми закликаємо всіх показати свою підтримку людям, які живуть з ВІЛ. Ми можемо зупинити СНІД, якщо ми будемо разом!

За матеріалами факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

2 грудня – Міжнародний день боротьби за скасування рабства

Міжнародний день боротьби за скасування рабства, що відзначається щорічно 2 грудня, став символом світового об'єднання у зусиллях протидії цьому неприпустимому явищу.

Спрямований на підвищення уваги до проблеми рабства в сучасному світі, цей день визначає важливість єднання країн, організацій та громадян для боротьби з цим неприпустимим порушенням прав людини.

Ця дата виникла на тлі трагічної історії багатьох людей, які стали жертвами сучасного рабства. Це явище включає в себе вимушену працю, торгівлю людьми, дитячу працю та інші форми експлуатації, що порушують основні права свободи та гідності людини.

Міжнародний день бо-

ротьби за скасування рабства спрямований на необхідності спільних зусиль у боротьбі з цим глобальним викликом. Об'єднані держави, громадянське суспільство та міжнародні організації вживають заходів для виявлення, запобігання та припинення випадків рабства. Цей день також стимулює належну увагу до підтримки та реінтеграції тих, хто визволений від рабства. Захід відзначається проведенням подій, конференцій

та освітніх кампаній для розширення усвідомленості про питання рабства та сприяння міжнародній співпраці у боротьбі з цим великим викликом для сучасного суспільства.

Міжнародний день боротьби за скасування рабства закликає нас усіх об'єднати зусилля, щоб забезпечити свободу та гідність кожної людини у будь-якій точці світу.

Рогоцька Дар'я

«16 днів проти насильства» в стінах Бердянського державного педагогічного університету

Щорічно з 25 листопада до 10 грудня проводиться Всеукраїнська кампанія «16 днів проти насильства» з метою привернення уваги до проблем подолання насильства в сім'ях, жорстокого поводження з дітьми, протидії торгівлі людьми та захисту прав жінок.

Не залишилися осторонь і здобувачі вищого (бакалаврського) рівня факультету філології та соціальних комунікацій, які навчаються на ОПП «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, друга – німецька)». Під час кураторської години вони разом зі своєю кураторкою, доценткою Оксаною Дубровою обговорили заходи цієї щорічної кампанії, що були ініційовані Першим всесвітнім інститутом жіночого лідерства 1991 року. Власне тоді задекларували зв'язок між насильством стосовно жінок та правами людей.

Було наголошено, що дати початку та завершення кампанії були вибрані не випадково. Вони створюють символічний ланцюжок, поєднуючи заходи проти насильства стосовно жінок та дії щодо захисту прав людини, підкреслюючи, що будь-які прояви насильства над людиною, незалежно від її статі, є порушенням прав людини. Так, у цей

період суспільство відзначає Міжнародний день боротьби з насильством щодо жінок (25 листопада), Всесвітній день боротьби зі СНІДом (1 грудня), Міжнародний день боротьби з рабством (2 грудня), Міжнародний день людей з обмеженими фізичними можливостями (3 грудня), Міжнародний день волонтера (5 грудня), Вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі (6 грудня), Міжнародний день прав людини (10 грудня).

Мета кураторської години – не лише проінформувати і привернути увагу здобувачів до проблем насилля в українських родинах, а й залучити їх до активних дій з їх протидії (активізація волонтерського руху, особиста підтримка жертв насилля через бесіди, поради, моральну підтримку тощо).

Дізналися здобувачі й про деякі історичні факти стосовно цієї кампанії, зокрема про те, що Україна в по-

вну силу приєдналася до акції «16 днів проти насильства» у 2001 році. Але вже через рік ці ініціативи та заходи об'єднали 20 регіонів України та майже 80 всеукраїнських громадських організацій. Оксаною Дубровою було наголошено: суспільство розуміє, що найвищою цінністю будь-якої держави, у тому числі й України, є життя та здоров'я, честь та гідність, недоторканність та безпека людини. І саме такі виховні заходи допомагають здобувачам не лише дізнаватися про такі акції, але й активно до них долучатися.

Оксана Дуброва,

доцентка кафедри іноземних мов і методики викладання

Тепер ми знаємо як!

На 4 курсі ми познайомились з дисципліною «Інклюзивна освіта» і хочемо поділитися з Вами своїми враженнями від цього курсу.

Ця дисципліна відкрила для нас абсолютно новий погляд на освіту. Ми дізналися про принципи і підходи інклюзивного навчання, які дозволяють забезпечити рівний доступ до якісної освіти для всіх дітей, незалежно від їхніх індивідуальних особливостей.

Особливо цінним було ознайомлення з досвідом успішного впровадження інклюзії в освітніх закладах України. Це допомогло нам з'ясувати, що створення справді інклюзивного середовища можливе за умови комплексного підходу, залучення фахівців, адаптації навчальних програм і методик викладання.

Після цього курсу ми значно розширили свої уявлення про можливості дітей

з особливими освітніми потребами і про шляхи подолання бар'єрів, що заважають їм повноцінно навчатися та розвиватися. Ми переконалися, що принципи інклюзії мають лежати в основі будь-якої справді сучасної системи освіти і що інклюзивне суспільство починається саме з інклюзивної школи!

Отже, знання та навички, отримані нами під час вивчення курсу «Інклюзивна освіта», стануть у пригоді в нашій майбутній педагогічній

діяльності. Ми впевнені, що зможемо створити комфортні та сприятливі умови для розвитку кожної дитини. Дякуємо нашому керівнику з дисципліни Ладі В'ячеславівні Чемоніній.

За матеріалами студентів 41 групи спеціальності 013 «Початкова освіта»

Серія гостьових лекцій британського професора Найджела Осборна в рамках проєкту «Art Therapy Force»

11-12 грудня 2023 року на базі Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка відбулася серія гостьових лекцій британського композитора, викладача, автора методів використання музики та мистецтва для підтримки дітей, які були травмовані внаслідок військових

ART
THERAPY
FORCE zero
0103

конфліктів, Найджела Осборна (Велика Британія). Запрошення долучитися до онлайн-трансляції отримали здобувачі I (бакалаврського) і II (магістерського) рівнів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) і викладачі кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін Бердянського державного педагогічного університету.

Найджел Осборн є почесним професором Единбурзького університету, професором факультету драми Університету Рієки, консультантом Китайського музичного інституту Пекінського університету, членом Британської академії композиторів, що перебуває в Україні в рамках проекту «Art Therapy Force», націленого на відновлення психоемоційного здоров'я через мистецькі і творчі практики. Лектором була презентована авторська методика, яка полягає у використанні музики та мистецтва для підтримки дітей, які були травмовані внаслідок військових конфліктів. Цей метод був розроблений професором Н. Осборном під час війни в Боснії та Герцеговині (1992-1995 рр.), згодом широко реалізований на Балканах, Кавказі, Близькому Сході, у Східній Африці, Південно-Західній Азії та Індії.

Метою викладання Найджела Осборна в ЗВО України є спри-

яння розбудові освітньої системи арттерапевтичних практик. Тож, під час лекцій професор Осборн акцентував увагу на актуальному питанні лікування мистецтвом, а саме яке місце займає мистецтво як метод підтримки жертв війни. Було детально розглянуто фази катастрофи, так званий графік для психологічної травми, що допомагає усвідомити та переосмислити її. Лектор надав практичні інструменти для того, щоб досвід трансформувати у процес відновлення, запропонувавши приклади арттерапевтичних вправ.

Особлива увага на лекціях приділялася терапії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які постраждали під час російського вторгнення. Саме під час такої терапії професор Н. Осборн запропонував створити ряд композицій, у яких відобразились їх переживання напередодні різдвяних свят, які вони не зможуть провести вдома.

Дуже цікавими змістовними були також лекції професора Н. Осборна, де піднімалися культурні, історичні та гендерні питання, слухачі були ознайомлені з Правилами інформованої допомоги, використання рекомендацій SHAMSA (безпека). Лектор зазначив, що планує розширити географію проекту і, окрім Львова, Харкова, Кропивницького, має бажання відвідати й інші міста

України, щоб ознайомити якомога більше освітян зі своєю методикою. Також професор Н. Осборн відвідує лікарні та притулки, де знаходяться діти, які постраждали від російського вторгнення й агресії. Результатом цієї роботи є створення відеороликів, що репрезентують війну дитячими очима.

Висловлюємо щиру вдячність шановному лектору і організатору зустрічей, а саме Центральноукраїнському державному університету імені Володимира Винниченка за можливість бути присутніми на гостьових лекціях та найактуальнішу тематику. Сподіваємось, що активна співпраця із професором Найджелом Осборном і надалі буде дуже плідною для України в цілому й безпосередньо для кафедри ТМНМД Бердянського державного педагогічного університету в ці непрості часи.

*За матеріалами
кафедри ТМНМД*

Засновник і видавець – Бердянський державний педагогічний університет

Адреса редакції: тимчасово переміщений до: м. Запоріжжя

Сайт: <http://us.bdpu.org>

Головний редактор – Юлія Мельнікова

Верстка та дизайн, Інтернет-версія – Владислав Кушнеренко

Свідоцтво про державну реєстрацію – 33 № 1023-298-Р від 31.03.2011р.

**УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ
СЛОВО**

Редакція зберігає за собою право літературного редагування, скорочення затверджених до публікації текстів і не завжди поділяє позиції авторів публікацій. За достовірність опублікованих матеріалів відповідає автор. Обсяг 1 друк. арк. Наклад 1000 прим.